

Liikenne- ja viestintävaliokunta
Helsinki

Viite: E 132/2021 vp, Valtioneuvoston selvitys: Alustavia ennakkovaikuttamislinjauksia perustuen komission kestävän rahoituksen asiantuntijatyöryhmän raporttiin (tuleva taksonomian neljän ympäristötavoitteen delegoitu säädös)

Linja-autoliiton lausunto taksonomia-asetukseen liittyvästä asiantuntijatyöryhmän raportista

Pyydettyinä lausuntona Linja-autoliitto lausuu seuraavaa.

Valtioneuvoston alustavissa ennakkovaikuttamislinjauksissa todetaan, että joukkoliikenteessä teknisten arviointikriteerien tulisi mahdollistaa käyttövoimina sähkön ja vedyn lisäksi myös biokaasu ja nestemäiset biopolttoaineet siirtymäaikana.

Toimialajärjestönä Linja-autoliitto suhtautuu teknologianeutraalisti eri käyttövoimiin, mihin nähden Suomen kanta on tältä osin perusteltu. Myöhempi tekninen ja kaupallinen kehitys vasta osoittaa, millaiseksi käyttövoimakysymys muodostuu pidemmällä aikajänteellä.

Kaupunkien järjestämässä joukkoliikenteessä näyttää nyt siltä, että sähkön käyttö lisääntyy selvästi käyttövoimana. Hankinnat perustuvat kaupallisiin kilpailutuksiin, mikä indikoi sitä, että sähkön käyttö on elinkaarikustannuksiltaan arvioitu kilpailukykyiseksi suhteessa muihin käyttövoimiin, nyt jo ilman hankintapainotuksiakin. Uusien linja-autojen osalta sähköbussien rekisteröintimäärä on yli puolet kaikista linja-autoista, eli sähköbussien hankinnat ovat lukumääräisesti suuremmat kuin muiden linja-autojen kokonaismäärä yhteensä.

Muutos koskee nimenomaan kaupunkiliikennettä, kun taas valtion hankkimassa joukkoliikenteessä vastaava muutos ei ole edes alkanut. Pidempimatkaisessa linja-autoliikenteessä tekniset vaihtoehtoehdot eivät ole ainakaan vielä realisoituneet, eikä epidemiatilanteesta johtuva kysyntätilanne enusta nopeaa elpymistä tältä osin kaupallisinkaan perustein.

Välillisesti kestävyyskriteerit vaikuttavat – yhdessä muiden ilmastopolitiikan toimien kanssa – siihen, miten käyttövoimamuutos toteutuu. Tällaisia tekijöitä ovat muun ohella energian hinta, siihen liittyvä valmisteverotus ja esimerkiksi rahoitussektorin suhtautuminen linja-autojen ja linja-autoyritysten rahoitukseen. Jos esimerkiksi rahoitussektorilla asetetaan voimassa olevaa oikeutta tiukempia kestävyyskriteerejä, se vaikuttaa suoraan toimialan tilanteeseen.

Energian hinnan ja valmisteverotuksen käyttövoimaerojen osalta on hyvä tuoda vielä esiin se, että sähkömoottorien energiatehokkuus on olennaisesti polttomoottoreita parempi. Tämän vuoksi sähköisen liikenteen kilpailukyky on suhteellisesti merkittävästi parempi, vaikka energiasisällön hinta ja hinnoittelu olisivat yhdenmukaiset.

Mika Mäkilä
toimitusjohtaja